

1992/93

ניסוי זני אבטיח SEEDLESS - תחנת "איר" - אביב

יורם צביאלי - שה"מ - לשכת הדרכה נגב

בני וקנין, דני מיכאלי, ישראל צברי, רבקה אופנברך -

ערבה תיכונה וצפונית

גידול האבטיח מקיף שטח נרחב מגידולי המקשה האביבית בארץ בכלל ובערבה בפרט.

אסיף האבטיחים מתחיל בערבה בתחילת חודש מרץ ונמשך עד סוף מאי עת נכנסים לשיווק שטחים מאיזורים אחרים בארץ - עמק הירדן, הנגב הצפוני ועוד.

מרבית היבול משווק לשוק המקומי. בעונות האחרונות התקיים יצוא מצומצם של אבטיחים החל מסוף חודש אפריל ונמשך עד אמצע יוני.

בעונת 1993 הגיע היקף שטחי הגידול במושב הערבה וכיכר סדום לכ- 1800 דונם במנהרות נמוכות וכ- 700 דונם במבנים. שטחי הגידול בזן "אודם" הגיעו לכ- 1350 דונם, מחציתם במנהרות עבירות וחממיות ומחצית במנהרות נמוכות או בשטח פתוח.

שטחי אבטיח ה- SEEDLESS, רובו מהזן 313, מיעוטו "גל", הגיעו לכ- 1150 ד' רובם במנהרות נמוכות.

בקבוצי הערבה הדרומית הקיף הגידול כ- 1300 דונם מתוכם 1000 ד' SEEDLESS ו- 300 ד' "אודם". רוב הגידול בערבה הדרומית נעשה במנהרות נמוכות. במטרה להכיר ולבחון זנים חדשים מטיפוח ישראלי ומחברות זרעים זרות, נערך בעונה זו ניסוי זנים בתחנת יאיר.

נבדקו בניסוי 8 זני אבטיח סידלס במבחן ו- 4 זנים בתצפית. הזנים מטיפוח מקומי של "הזרע", "זרעים גדרה" ומחברות זרעים מחו"ל מיובאים

ע"י "שוק חקלאי" ו"המשביר המרכזי".

היבול הכללי בשדה הניסוי היה בין 3.3 ל- 5.1 טון לדונם, יבול הנמוך יחסית למקובל בזן הביקורת באיזור. לדעתינו, יש לשייך זאת לבעיית חנטה כללית בגלל תנאי מזג-אוויר קר ומעונן ששררו באיזור בתקופת הפריחה והחנטה.

ברוב הפרמטרים ובין רוב הזנים, לא ניתן להצביע על הבדלים מובהקים בין הזנים, אולם, יש לציין במיוחד את הזן החדש EMR 32 ("הזרע") אשר בלט ביבולו הגבוה (5.1 ו- 4.5 טון לדונם יבול כללי ומשווק, בהתאמה) ובשיעור גבוה יחסית של פירות גדולים (27%). זן זה בלט גם בטעמו ובעובי קליפתו. הזן EMR 32 דומה מאוד לזן 313, הזן העיקרי המקובל היום בגידול. זנים נוספים אשר בלטו בטעמם היו "גל" ("זרעים גדרה") ו- EMR 7 מבין זני המבחן ו- EMR 33, TKR 3101 מזני התצפית. זן התצפית 34 EMR בלט ביבול גבוה. את הזנים החדשים מוצע לבדוק בניסוי נוסף ובמקביל בתצפיות אצל מגדלים.

הנסוי מומן ע"י חברות "הזרע", "זרעים גדרה", "שוק חקלאי" ו"המשביר המרכזי".